

ENTROPİ VE GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ İLE LOJİSTİK FİRMALARININ FİNANSAL PERFORMANSININ ÖLÇÜLMESİ

MUSTAFA DERE KAMİL CAN SAMET TOPRAK

DOÇ. DR. KENAN OĞUZHAN ORUÇ

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ, ISPARTA TÜRKİYE

GİRİŞ

Lojistik, var olduğundan beri insan hayatını kolaylaştırmada çok önemli bir yere sahiptir. Tekerleğin icadından bu yana lojistik ve insan, hep iç içe olmuştur. Özellikle son yüz yılda sanayinin gelişmesiyle ve şirketler arası rekabetin artmasıyla Lojistik'e kişiler tarafından gereken önem verilmiştir. Temelde sadece taşımacılık olarak görülen lojistik, aslında insanların birbirlerini tanımalarında da çok önemlidir. Örneğin Türkiye'de yetişen birçok meyve ve sebze türleri vardır. Bunların yanı sıra yetişmeyen birçok yiyecekte mevcut. Lojistik, insanlara bu noktada olağanüstü bir fayda sağlıyor. Hiç görmediği yiyecekleri görmeyi, onları tatmayı, tanımaya kolaylaştırıyor. Dünyayı insanlığa tanıtarak, onların kültürlerini dünyanın başka yerlerine taşıyıp göstermekte büyük öneme sahiptir.

ÖZET

Bu çalışmada amaç, lojistik sektöründeki önde gelen firmaların finansal performans değerlendirmesinin yapılmasıdır. Çalışmada "Capital" dergisinin 2020 ağustos ayında yayınladığı ilk 500 şirket listesinde bulunan lojistik sektöründeki ilk sekiz firmanın finansal performansı ölçülmüştür. Dergi, finansal performansı sadece ciro kriterini baz alarak sıralamıştır. Bu çalışmada ise ciro kriterinin yanında vergi öncesi kar, ihracat, toplam aktif, öz sermaye ve çalışan sayısı kriterleri de yer almaktadır. Çalışma, bu kriterlerde baz alınarak finansal performansın yeniden ölçümünü içermektedir. Çalışmada kriter ağırlıklandırma yöntemi olarak Entropi, finansal performansın ölçümü için ise Gri İlişkisel Analiz (GİA) yöntemi kullanılmıştır. Yapılan çalışma sonucu, diğer karar kriterleride eklendiğinde finansal performansın değiştiği görülmüştür.

KULLANILAN YÖNTEM VE MATERYALLER

Yapılan bu çalışmada capital dergisinin 2020 sayısında lojistik sektöründe bulunan en önemli sekiz firmanın finansal performansı değerlendirilmiştir. Bu finansal performans değerlendirilmesi yapılırken Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri olan Entropi ve Gri ilişkisel analiz yöntemleri bütünlük olarak kullanılmış, hesaplamalar excel programı yardımı ile yapılmıştır.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ:

Capital dergisi her sene Türkiye'de faaliyet gösteren "ilk 500 büyük işletme" listesini yayınlamaktadır. (capital, 2020). Liste, ciro kriteri baz alınarak diğer kriterler göz ardı edilerek düzenlenmiştir. Çalışma, bu düzenlemenin yani sadece ciro kriterinin firmaların finansal performansını tam anlamıyla yansıtmadığı düşünülerek diğer kriterleri de göz önünde bulundurularak çalışmaya dahil ederek gri ilişkisel analiz yöntemi ile performansların yeniden ölçülmesini amaçlamıştır.

SONUÇ

Capital dergisi finansal performans sıralamasını sadece ciro kriterini baz alarak yapmıştır. Bu yapılan çalışma sonucu, diğer kriterlerin de özellikle vergi öncesi kar ve ihracat kriterlerinin önem derecesinin fazla olduğu ve sıralamaya diğer kriterler de eklendiği zaman finansal performans sıralamasının değiştiği görülmüştür. ENTROPİ ve GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ yöntemlerinin bütünlük olarak kullanıldığı bu uygulama sonucu lojistik sektöründeki firmalar finansal performanslarına göre sıralanmıştır. Finansal performansı en yüksek olan firma 7. Firma olmuştur. 7. Firmayı sırası ile 1. Firma, 2. Firma, 3. Firma, 6. Firma, 8. Firma ve son olarak 4. Firma takip etmiştir.

KAYNAKLAR:

Capital dergisi, ağustos 2020 syf. 160

EJDER AYÇİN, " ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME BİLGİSAYAR UYGULAMALARI ÇÖZÜMLER syf. 131-157

Ömürbek, Nuri - Aksoy, Esra (2016), "Bir Petrol Şirketinin Çok Kriterli Karar Verme Teknikleri ile Performans Değerlendirmesi", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 21, Sayı: 3, syf. 723-756.

CABLE, G. D. (1996), "Grey Analysis" Sandia National Labs., Albuquerque, NM (United States).

İletişim bilgileri:

Mustafa DERE : 11621404010@ogrsdu.edu.tr

Kamil CAN : 11621404018@ogrsdu.edu.tr

Samet TOPRAK : 11621404012@ogrsdu.edu.tr